U 51/2021 vp
Suojeluasiantuntija Anna Ikonen
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
TaV kirjallinen asiantuntijalausunto 21.10.2021

**Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi uusiutuvien ja vähäpäästöisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (NK. FUELEU MARITIME)**

Luonnonsuojeluliitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta, ja toteaa seuraavaa:

**Komission polttoaineneutraali ehdotus saattaisi johtaa fossiilisen maakaasun ja kestämättömien biopolttoaineiden käyttöön meriliikenteessä.**

Komission esitys rajoittaa käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteettiä ei vielä riitä rajaamaan pois ilmaston ja ympäristön kannalta ongelmallisten fossiilista maakaasua tai kestämättömien biomassapolttoaineiden käyttöä.

**Biopolttoaineiden rajallisuus ja kestävyysongelmat huomioitava myös merialan tavoitteissa**

Biopolttoaineita on tarjolla rajallinen määrä. Siirryttäessä pois fossiilisista on arvioitava tarkasti mihin ne aidosti kestävästi riittävät ja mihin niitä kannattaa ohjata.

RED II liite IX ei riitä rajaamaan pois ongelmia. Esimerkiksi metsätalouden tähteiden käyttö saattaa johtaa maaperän hiilivaraston pienenemiseen, ja lisäksi tähteiden korjaamisella voi olla vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle. Käytettyjen paistoöljyjen käytössä puolestaan on riski, että luodaan uusia markkinoita kasviöljyille, joiden tuottamisessa on kestävyysongelmia (esim. palmuöljylle). Biopolttoaine, joka on peräisin esimerkiksi sademetsään laittomasti raivatulta öljypalmuplantaasilta, on todennäköisesti ilmaston kannalta vielä haitallisempaa kuin fossiilinen polttoaine. Ruoka- ja rehukasvipohjaisia polttoaineita ei pitäisi käyttää ilman, että niiden alkuperä ja todellinen ilmastovaikutus tunnetaan. Kestävyyskriteereiltä parhaiden, jätepohjaisten biopolttoaineiden, raaka-aineita on saatavilla hyvin rajoitetusti, eikä niillä ole potentiaalia korvata fossiilisia laajamittaisesti.

**Sähköpolttoaineet voivat olla hyvä vaihtoehto merenkululle, mutta ne eivät ole automaattisesti ongelmattomia**

Myös sähköpolttoineiden valmistamiseen tarvittavat vety ja sähkö tuotetaan jollain energiamuodolla. Sähköpolttoaineet ovat ilmastoystävällisiä ainoastaan, jos ne tuotetaan uusiutuvalla tai vähäpäästöisellä energialla, eikä tuotanto aiheuta uusiutumattoman sähkön käyttöä toisaalla. Niin

kauan kun sähköntuotantoon käytetään yhä fossiilisia, on riski, että lisääntyvä sähköpolttoaineiden käyttö lisää kokonaispäästöjä.

Transport & Environment (T&E) on useammassa Euroopan maassa toimiva puhtaaseen liikenteeseen keskittyvä kansalaisjärjestö. He ovat kritisoineet komission esitystä merenkulun yksin päästövähennyksiin keskittyvästä suunnitelmasta, ja esittäneet, että yksi tapa varmistaa merenkulun kestävät päästövähennykset olisi keskittyä kestäviin sähköpolttoaineisiin, ja asettaa niille sitovia alatavoitteita.

**Merenkulun päästökauppa on hyvä asia**

Liikenne- ja viestintäministeriön teettämän selvityksen mukaan merenkulun päästökaupan vaikutukset merenkulun kustannuksiin, kansantalouteen ja Suomen kilpailukykyyn ovat negatiivisia mutta suuruusluokaltaan maltillisia. Merenkulun päästökauppa on tärkeä saada toimimaan, jotta myös merenkulun päästöt saadaan vähenemään.

**Lisätietoja**

- Anna Ikonen, suojeluasiantuntija, anna.ikonen@sll.fi, 044 491 4269

Lähde:
Transport & Environment (2021) Draft FuelEU Maritime proposal, https://www.transportenvironment.org/wp-content/uploads/2021/08/2021_06_TE_analysis_Draft_FuelEU_Maritime_proposal.pdf